

ข้อสังเกต
การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐
วันจันทร์ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่องพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ จำนวน ๒ เรื่อง

๑. การปฏิรูประบบที่พักแรมและข้อมูลคนเข้าเมือง
๒. การปฏิรูประบบนิเวศและการลงทุนในเศรษฐกิจกระแสใหม่

เรื่องที่ ๑ การปฏิรูประบบที่พักแรมและข้อมูลคนเข้าเมือง

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์

๑. ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาช่วยสนับสนุนในการบริหารจัดการข้อมูลสถิติเกี่ยวกับการเข้า - ออกเมืองของคนต่างชาติ เพื่อพัฒนาให้ประเทศไทยมีฐานข้อมูลที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
๒. ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานหนึ่งขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางในการบูรณาการข้อมูลเกี่ยวกับคนเข้าเมือง ซึ่งเป็นข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ รวมทั้งจัดเก็บข้อมูลทั้งหมดให้อยู่ในรูปแบบเดียวกันอย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับคนเข้าเมืองต่อไป
๓. ควรมีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการเข้าเมืองของคนต่างชาติอย่างเคร่งครัด เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

นายกษิต ภิรมย์

๑. ควรมีการกำหนดมาตรการให้คนต่างชาติที่ประสงค์จะเดินทางเข้ามาในประเทศไทย จะต้องขอรับการตรวจลงตราหรือขอวีซ่าจากสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลก่อน เพื่อให้รัฐได้รับทราบข้อมูลสถิติเกี่ยวกับคนเข้าเมืองในเบื้องต้น รวมทั้งยังสามารถนำรายได้ที่ได้จากการเก็บค่าธรรมเนียมการตรวจลงตรา มาเป็นรายได้ของรัฐในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศต่อไป
๒. รัฐควรพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลเกี่ยวกับคนเข้าเมืองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยอาจประสานงานไปยังสายการบินต่าง ๆ ให้จัดส่งรายชื่อผู้โดยสารที่จะเดินทางเข้ามาในประเทศไทยมายังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้รัฐสามารถตรวจสอบและคัดกรองบุคคลที่จะเดินทางมายังประเทศไทย อันจะเป็นการป้องกันการก่อการร้ายหรืออาชญากรรมข้ามชาติที่อาจเกิดขึ้นได้
๓. ควรส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมและตรวจสอบผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดต่อไป

นายธานินทร์ ณะเอม

ควรส่งเสริมให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการโรงแรมของประเทศ รวมทั้งกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่เห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว และมีความรู้สึกภาคภูมิใจในการเป็นเจ้าของร่วมกันในทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งย่อมจะส่งเสริมให้การพัฒนา อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นไปอย่างยั่งยืนต่อไป

พลตำรวจโท อำนวน นิมมะโน

๑. ควรกำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแรมต่าง ๆ มีส่วนรับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูล ของนักท่องเที่ยวที่เข้าพักด้วย โดยควรจัดเก็บข้อมูลและรายละเอียดในการเดินทางเข้ามาในประเทศ ของนักท่องเที่ยวให้ได้มากและละเอียดที่สุด เพื่อประโยชน์ในการป้องกันภัยด้านความมั่นคงของประเทศ

๒. ควรกำหนดแนวทางหรือมาตรการป้องกันไม่ให้ผู้ประกอบการบางรายฉ้อโกงหรือเอาเปรียบ นักท่องเที่ยว เช่น การกำหนดให้ผู้ประกอบการระบุค่าที่พักและค่าบริการไว้ในเอกสารโฆษณาหรือชี้ชวน เพื่อเสนอขายหรือเชิญชวนเข้าพักในโรงแรม เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศการท่องเที่ยวที่ดีและพัฒนาคุณภาพ การท่องเที่ยวของประเทศไทย

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

๑. นอกจากการจัดให้มีระบบที่พักแรมและข้อมูลคนเข้าเมืองที่ดีแล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อให้การดำเนินการ ของระบบที่ออกแบบไว้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

๒. เนื่องจากคอนโดมิเนียมหรือพาร์ตเมนต์ในแหล่งท่องเที่ยวมักมีข้อตกลงระหว่างผู้ซื้อ และผู้ประกอบการธุรกิจสังหาริมทรัพย์ โดยตกลงให้ผู้ประกอบการธุรกิจสังหาริมทรัพย์นำคอนโดมิเนียม หรือพาร์ตเมนต์ออกให้เช่าได้ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ซื้อ ซึ่งหากมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง กับผู้ที่นำคอนโดมิเนียมหรือพาร์ตเมนต์มาประกอบธุรกิจโรงแรมโดยไม่มีการจดทะเบียนโรงแรมให้ถูกต้อง ก็อาจทำให้ต้องมีการยกเลิกสัญญาเป็นจำนวนมากและก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างมหาดศาล ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น โดยอาจกำหนดให้ การประกอบธุรกิจลักษณะดังกล่าวเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายภายใต้เงื่อนไขหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนด

พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์

ในแต่ละปีประเทศไทยต้องรับภาระงบประมาณทางด้านสาธารณสุขกรณีนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามา ในประเทศไทยเกิดเจ็บป่วยหรือประสบอุบัติเหตุเป็นจำนวนมาก ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดมาตรการ เพื่อลดภาระงบประมาณในเรื่องดังกล่าวของประเทศไทย เช่น การเรียกเก็บเงินจากนักท่องเที่ยวตามจำนวนวัน ที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยวันละ ๑๐ บาท หรือกรณีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในประเทศแบบไปเช้าเย็นกลับ ก็อาจขายบัตรประกันสุขภาพใบละ ๑๐ บาท เป็นต้น

นายศุภจิต นาคทรพร

๑. ฐานข้อมูลลงทะเบียนนักท่องเที่ยวควรเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีความจุซึ่งสามารถเก็บข้อมูล ของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าประเทศไทยในแต่ละปีได้อย่างเพียงพอและสามารถรองรับจำนวนนักท่องเที่ยว ที่เพิ่มขึ้นในอนาคตได้อีกด้วย รวมทั้งระบบควรมีเสถียรภาพค่อนข้างสูง กรณีที่ระบบมีปัญหาจะต้องมีแนวทาง

การแก้ไขปัญหาที่รวดเร็วและชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังควรมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลดังกล่าวไปยังด่านตรวจคนเข้าเมืองทั่วประเทศ เพื่อให้ทุกด่านใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลเดียวกัน

๒. ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลเพื่อตรวจสอบข้อมูลการลงทะเบียนนักท่องเที่ยวได้ง่ายและรวดเร็ว

๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดแผนการดำเนินงานในการลงทะเบียนข้อมูลที่พักแรมและข้อมูลคนเข้าเมืองให้มีความชัดเจน รวมทั้งควรฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบ เพื่อให้สามารถให้บริการนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. หากจะยกเลิกการใช้บัตร ตม. ๖ ในการผ่านเข้าออกประเทศสำหรับชาวต่างชาติก็ควรมีเครื่องมือหรือมาตรการป้องกันอาชญากรที่อาจแฝงตัวมาในรูปแบบนักท่องเที่ยวด้วย เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาด้านความมั่นคงของประเทศในอนาคต

เรื่องที่ ๒ การปฏิรูประบบนิเวศและการลงทุนในเศรษฐกิจกระแสใหม่

นายกษิต ภิรมย์

ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาในรายงานของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง การปฏิรูประบบนิเวศและการลงทุนในเศรษฐกิจกระแสใหม่ให้มีความสอดคล้องและมีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. การกำหนดให้รัฐร่วมลงทุนกับภาคเอกชนในโครงการขนาดใหญ่ เช่น โครงการประชารัฐ การลงทุนในพื้นที่ทำเกษตรรายใหญ่ หรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจกระแสใหม่ทั้ง ๕ ประการ ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรม เศรษฐกิจดิจิทัล เศรษฐกิจเพื่อสังคม และเศรษฐกิจสูงวัย ซึ่งมีเอกชนเป็นผู้นำทางด้านการค้าเสรีกับต่างประเทศ นั้น อาจขัดต่อหลักการและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในหลายฉบับที่ผ่านมา ที่กำหนดให้รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชนเว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม การจัดให้มีสาธารณูปโภค หรือการจัดทำบริการสาธารณะ รวมทั้งอาจทำให้ภาครัฐเข้าสู่ระบบสังคมนิยมเพิ่มมากขึ้น

๒. การปฏิรูประบบนิเวศและการลงทุนในเศรษฐกิจกระแสใหม่ โดยการพัฒนานโยบายการจัดซื้อจัดจ้างที่มีเงื่อนไขการตอบแทนด้วยการสนับสนุนการพัฒนาประเทศหรือมาตรการออฟเซตที่รัฐร่วมผลิตและร่วมลงทุนจากบริษัทผู้ยื่นข้อเสนอในการผลิตสินค้าหรือบริการ ซึ่งมีเงื่อนไขการใช้ชิ้นส่วนที่ผลิตในประเทศ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และการซื้อสินค้าหรืออุปกรณ์จากประเทศผู้ซื้อในด้านที่ใกล้เคียงกลับคืน เป็นต้น อาจเป็นการเพิ่มขึ้นตอนการดำเนินการภายใต้กรอบระยะเวลาที่จำกัด จึงควรให้มีการเสนอให้กิจการที่รัฐเป็นเจ้าของหรือรัฐวิสาหกิจเป็นผู้นำร่องการนำมาตรการออฟเซตมาปรับใช้ โดยนำเสนอให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) พิจารณาออกเป็นคำสั่งมาตรา ๔๔ เพื่อกำหนดมาตรการที่ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรมและให้สัมฤทธิ์ผลโดยเร็ว

๓. การกำหนดนิยามคำว่า “ระบบนิเวศเศรษฐกิจ” หมายถึง สภาพระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย อาจทำให้เกิดความสับสนในการใช้คำ ซึ่งไม่ได้กำหนดรายละเอียดที่มีความชัดเจน เช่น สภาพเศรษฐกิจบรรยากาศการทำธุรกิจ และบรรยากาศการลงทุน ของประเทศไทย เป็นต้น จึงควรมีการเสนอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศร่วมกันพิจารณากำหนดความหมายและขอบเขตที่เหมาะสมให้ความครอบคลุม

ถึงประเด็นปัญหาระบบนิเวศเศรษฐกิจการลงทุนจากต่างประเทศ และระบบนิเวศเศรษฐกิจภายในประเทศไทยทั้งระบบอย่างชัดเจน

๔. การปฏิรูประบบนิเวศและการลงทุนในเศรษฐกิจกระแสใหม่ของรายงานฯ ตั้งแต่การจัดลำดับกลุ่มเศรษฐกิจกระแสใหม่ ๕ ประการ ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรม เศรษฐกิจดิจิทัล เศรษฐกิจเพื่อสังคม และเศรษฐกิจสูงวัย โดยนำไปสู่การสร้างการลงทุนตามนโยบายรัฐบาลในด้านการยกระดับนวัตกรรม การสร้างสังคมที่มีจิตวิญญาณความเป็นผู้ประกอบการ และการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเครือข่าย เพื่อแก้ไขประเด็นปัญหาและความท้าทายทางสังคมให้การก้าวข้าม “กับดักประเทศรายได้ปานกลาง” (Middle Income Trap) “กับดักความเหลื่อมล้ำ” (Inequality Trap) และ “กับดักความไม่สมดุลของการพัฒนา” (Imbalance Trap) นั้น อาจไม่สอดคล้องกับการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างระบบนิเวศเศรษฐกิจและการลงทุนในเศรษฐกิจกระแสใหม่ รวมทั้งการสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศ จำเป็นต้องมีการใช้งบประมาณอย่างมาก จึงควรพิจารณารายละเอียดและความสัมพันธ์ระหว่างระบบนิเวศเศรษฐกิจกับสภาพเศรษฐกิจภายในประเทศและต่างประเทศให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของไทยให้ก้าวไปสู่เศรษฐกิจ ๔.๐ ได้อย่างสัมฤทธิ์ผลและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์

๑. ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพอย่างมาก จนสามารถนำเอาทรัพยากรดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมากมาย เช่น การนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตยา การนำไปใช้ในอุตสาหกรรมอาหาร เป็นต้น ซึ่งทำให้เกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศได้เป็นอย่างดี ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำโครงการหรือมาตรการอนุรักษ์ พืชพันธุ์ รักษา และปกป้องทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีความหลากหลายให้มีการใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ควรหารือกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน เกี่ยวกับความร่วมมือในการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพที่มีอยู่ร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนา วิจัย และนำมาใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะทำให้ภูมิภาคอาเซียนสามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจกับประเทศหรือกลุ่มประเทศอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. การรับประทานพืชที่มีการดัดแปลงพันธุกรรมพืช (GMOs) อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภคได้ในระยะยาว รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมได้ ดังนั้น หากจะมีการพัฒนาพันธุ์พืชที่มีการดัดแปลงทางพันธุกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในทางพาณิชย์ จะต้องมีการศึกษา วิจัย พัฒนา และตรวจสอบด้านความปลอดภัยอย่างเข้มงวดและจริงจัง เพื่อป้องกันผลกระทบทางด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชนได้ในอนาคต นอกจากนี้ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและสนับสนุนผลผลิตทางการเกษตรที่มีการดำเนินการโดยใช้เกษตรอินทรีย์ เนื่องจากมีความปลอดภัยจากสารเคมีและไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ทำให้ผู้บริโภคไม่ต้องวิตกกังวลกับผลกระทบจากสารปนเปื้อนในอาหาร ซึ่งจะทำให้อุตสาหกรรมอาหารของประเทศมีความปลอดภัยและทำให้การพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม

คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ควรน้อมนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเพิ่มเติมในรายงานของคณะกรรมการ เพื่อให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์มากที่สุด ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานในการปฏิรูประบบนิเวศและการลงทุนในเศรษฐกิจกระแสใหม่ สามารถประยุกต์ปฏิบัติจนสัมฤทธิ์ผลได้อย่างเป็นรูปธรรม และทำให้การปฏิรูปดังกล่าวประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน

เรื่อง การสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงทางยุทธศาสตร์ (Strategic Petroleum Reserve - SPR)

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ขอถอนรายงานออกจากการพิจารณาของที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อนำไปปรับปรุง ซึ่งที่ประชุมยินยอมให้ถอนได้

กลุ่มงานคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทา

ผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย

สำนักกรรมการ ๓